

PEP 1 De eerste wereldoorlog

1.1

- In 1900 wordt de 3 zone tijd gemaakt. Dat betekent dat er pas in 1900 een Europees gevoel ontstaat.

Nederland zat eerst in de engelse tijd.

- De elite(rijken) in Europa vonden deze tijdsindeling vooruitgang. Dat is een positief gevoel dat alles beter wordt

Positivismisme= geloof in uitvindingen van die tijd

- Door dat gevoel maakten ze Tunnels, gebouwen, torens en lange spoorlijnen. Zoals= de Eiffeltoren, Crystal Palace, de Titanic

Ook wapens vonden ze positief

- Dit mooie tijdperk wordt de la belle époque genoemd(1880-1914)

Dezelfde periode(eindigend in 1919) wordt de ein de siecke genoemd(einde van de eeuw)

WO1

Wanneer?: 1914(juli)-1918(november)

Wie?: Duitsland

Engeland

Frankrijk

Oostenrijk

Italië

België

Rusland

(in 1917) de VS

Dit zijn alleen degene die we moeten leren

Waar?: Hoofdzakelijk in noord Frankrijk

In alle werelddelen werd strijd geleverd of waren erbij betrokken. Door de betrokkenheid van alle werelddelen werd de oorlog een wereldoorlog genoemd. Deze oorlog werd tot aan de tweede wereldoorlog de grote oorlog genoemd

Oorzaak	Aanleiding
Dieper liggende redenen	Laatste oorzaak
Indirecte oorzaak	Directe oorzaak
De oorzaken van de oorlog	De aanleiding van de oorlog
Nationalisme	De moord op kroonprins Frans-ferdinand en zijn vrouw Sofie. Het gebeurde in Bosnië
Imperialisme	
Militarisme	
Wapenwedloop	
Bondgenootschappen	

Nationalisme

Een gezonde ontwikkeling van een volk naar een eigen staat.

Hun gedachten= "onze staat/land is erg goed en mooi" en "onze staat is de beste".

"En omdat wij de besten zijn mogen wij jouw land hebben"

Imperialisme

Het streven van een staat naar een zo groot mogelijk grondgebied binnen en buiten europa

Militarisme

Het streven om problemen met GEWELD op te lossen

Wapenwedloop

Het streven naar zo veel mogelijk succesvolle wapens. Daarbij het wapen beter maken dan de wapens van de tegenstanders.

Bondgenootschappen

Een bondgenootschap maakt het mogelijk om onaanvaardbare risico's te nemen.

De situatie tussen Engeland en Duitsland

Engeland voelt zich zeer sterk op zee.

Als gevolg van de zeemacht waren zij ook succesvol als **imperialist**

Duitsland was geen zeemacht en had ook nauwelijks koloniën in bezit.

De keizer van Duitsland laat een vloot bouwen. Engeland werd bang voor de Duitse ontwikkeling.

Wilhelm II(keizer van Duitsland) begon een weltpolitik = wereldpolitiek. Dat is hiermee de macht van Engeland en Frankrijk voorbij streven.

De situatie tussen Frankrijk en Duitsland

1870= Duitsland is een gebied met verschillende staten. De rijkskanselier(bismarck) van de grootste Duitse staat(Bruisen) zegt=

“Duitsland komt tot 1 grote staat door oorlog te voeren”

Bismarck lokte een oorlog uit tegen Frankrijk

1870-1871

In deze winter verslaan de Duitsers de Fransen. Duitsland neemt een stuk land uit= Elzas

Duitsland riep de eenheid(=overwinning) in de spiegelzaal van versaille(Dit is extra irritant voor Frankrijk want de spiegelzaal is speciaal voor Frankrijk)

Frankrijk wil wraak nemen over de verloren oorlog(revanchegegedachte)

De situatie tussen Oostenrijk-hongarije en Ottomaanse rijk(Turkije)

Oostenrijk is een meer volkeren staat

= Verschillende volkeren zijn veroverd door Oostenrijk(imperialisme in midden van Europa)

Het Ottomaanse rijk is ook een meer volkeren staat maar dan in het midden oosten.

Deze landen hebben ruzie over gebiedsuitbreiding in midden europa.

Nederland in de oorlog

Nederland is neutraal in de eerste wereldoorlog

Neutraal=geen kant kiezen in de strijd.

Na de Eerste Wereldoorlog heeft Nederland de Duitse keizer gevangen genomen in Doorn.

Hierdoor was Nederland niet meer neutraal na de oorlog.

België in de oorlog

België had een verbond met Engeland= Engeland garandeert de grenzen van België.

Duitsland wilde via België Frankrijk aanvallen. Toen de Duitsers aanvielen bleek België een geduchte tegenstander. Ze hielden Duitsland goed tegen.

Met schending van de mensenrechten heeft Duitsland zich doortocht verschaft.

De gedachte van Duitsland.

Blitzkrieg=Snelle oorlog/bewegingsoorlog

Sitzkrieg=Langzame oorlog/loopgravenoorlog

Duitsland dacht= Het wordt een Blitzkrieg(Even snel winnen) maar het wordt een Sitzkrieg.

De gekte van de oorlog.

De loopgravenstrijd= Steeds gingen de Engelsen en de Duitsers verschuilen in loopgraven. De Engelsen vonden zichzelf de beste en gingen de andere loopgraven bombarderen met kanonnen. De Duitsers gingen steeds een stapje naar achteren en toen de Engelsen over gingen steken, gingen de Duitsers met 1 Mitrailleur iedereen neerknallen. Dit ging de hele tijd opnieuw van beide kanten.

Het plan von schlieffen

Doel=het vermijden van een 2 fronten strijd.

Front= Gevechtsgebied

Inhoud=

- Rusland is zwak en langzaam
Gevolg= Rusland kan later worden aangevallen
- Frankrijk is zwak zoals in 1870-1871 en moet als eerste worden aangevallen via Nederland en België

De werkelijkheid(hoe het echt ging)

- Rusland is blijkbaar wel snel.

Gevolg= Duitsland moest leger in 2en splitsen, dus wél 2 fronten
Rusland had weinig wapens door bijna geen industrie. Maar wel heel veel manschappen.

Duitsland ging via België naar Frankrijk. Want NL was neutraal en belangrijk voor de toekomstige handel.

- België bood veel weerstand en Duitsland werd dus opgehouden.
- Hierdoor konden de Fransen klaarstaan aan de FR-Belgische grens.
De Fransen waren sterk waardoor de oorlog vertraagde en de loopgravenstrijd ontstond.

De bondgenootschappen

Centralen	Geallieerden
Duitsland	Engeland
Oostenrijk-hongarije	Frankrijk
Italië(tot 1915)	Rusland
Turkije	Servië
	België
	(na 1915) Italië
	(na 1917) Verenigde staten

De beperkte-onbeperkte duikbotenoorlog

De Duitse onderzeeërs verlaan de schepen van de vijanden

Door succes wordt het de onbeperkte duikbotenoorlog

= Alle zeeën bezet houden

Ze raken een Engels schip en doden 1200 Amerikanen.

1917= VS verklaart de oorlog aan Duitsland (eerst komt nog het Zimmermann telegram)

De VS gingen pas in 1918 aanvallen want ze gingen eerst alle troepen vervoeren.

- De Amerikanen waren sterk door de verbetering van de tank.
- In 1918 bleek de VS veel sterker te zijn dan Duitsland
- Hierdoor veranderde de oorlog heel erg

Het Zimmermann telegram

Dit is een telegram van de Duitse keizer

De Duitse keizer vraagt aan Mexico om via de VS aan te vallen. (Natuurlijk deden ze dit niet) Dit was de druppel voor de VS om aan te vallen.

Natuurlijk was dit de eigen schuld van Duitsland.

Wilson, president VS

Duitsland is weggejaagd naar de Ardennen

Wilson zegt= Wapenstilstand is mogelijk maar alleen als Duitsland een democratie is.

Op 8/9/10 november vindt in Duitsland een politieke revolutie plaats.

De Duitse keizer vlucht naar NL maar wordt weggejaagd

Op 11-11-1918 een democratie en een wapenstilstand

Terug in de tijd naar de oorlog van 1870-1871

In deze oorlog werd Frankrijk super erg vernederd. Toen vond deze vernedering plaats in de treinwagon van Compiègne.

Terug naar de 1e wereldoorlog

De Duitsers moesten nu in dezelfde wagon op dezelfde plek de wapenstilstand en volgens de Fransen het verlies ondertekenen.

De Fransen zeiden namelijk= Jullie hebben verloren (oorzaak WOII)

Natuurlijk was dit niet zo en de Duitsers zagen dit als een misverstand.

De Fransen dachten de hele tijd aan wraak en revanche.

Vrede van versailles

Datums

8 november= Duitsers zeiden→ we kunnen niet meer winnen

9 november= Opstand in Berlijn→ Duitsland is republiek

10 november= Voorstel wapenstil

11 november= wapenstilstand(Treinwagon van compïègne)

Het verdrag zelf

- Zonder Duitsers, Oostenrijkers, Russen

Tegen de zin in van Wilson werd Duitsland veroordeeld als hoofdschuldige.

De Fransen zijn juist het tegenovergestelde van Wilson

- → Ongelijkheid, wraak tegen Duitsland(oorlog 1870-1871)

Verloop van de gesprekken

Positie van de VS= Niet machtig, Nieuwe president komt eraan

Positie van Engeland= Hetzelfde als de VS

De VS en Engeland vonden de straf voor Duitsland te overdreven

Dus houd je eigenlijk alleen Frankrijk over(Sterkere positie dan de rest)

De 14 punten van wilson

Wilson heeft 14 hele goede punten voor vrede.

De 2 belangrijkste

1. Er komt een vergadering voor als er ruzie is. En die vergadering zorgt ervoor dat er een eerlijke beslissing komt als landen het ergens niet over eens zijn. Dit heet de volkenbond
2. Elke volk heeft een eigen staat en elke staat een eigen regering

Wilson werd wel genegeerd omdat er toch een nieuwe president komt.

De nieuwe president wilde niks met Europa te maken hebben en alleen voor de VS zorgen. Hierdoor gingen de punten van Wilson ook niet door.

De vertegenwoordiger van Frankrijk in de gesprekken is Georges Clemenceau.